

Ronald Alfredsson

Skrivtrappan

Facit

Folkuniversitetets förlag

Folkuniversitetets förlag
Skomakaregatan 8
223 50 LUND

Tel. 046-14 87 20

E-post: info@folkuniversitetetsforlag.se

Första upplagan

© 2002 Ronald Alfredsson och Folkuniversitetets förlag

Pdf-version 2023

Tryckt facit: ISBN 978-91-7434-484-4

KAPITEL 1

Att sätta igång

(Det kan finnas fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

Uppgift 3: Lucktext (s. 6)

1. uppgift
2. klar
3. nätet
4. idé
5. knep
6. rita
7. texter
8. ökar
9. starkt
10. händerna
11. andas
12. till
13. Ändå
14. behöver
15. bör
16. skriver

KAPITEL 2

Att skriva en berättelse

Lucktext (s. 12)

(Det kan finnas fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

1. jobbet
2. intressant
3. men
4. bekymmer
5. möjlighet
6. (en) läsare
7. roligare
8. bättre
9. tankar
10. tänka
11. detaljer
12. ordning
13. inträffar
14. menas
15. kronologiska
16. livligare
17. betyder
18. beteende

Uppgift 5: Ord och uttryck för smärta, oro och ångslan (s. 17)

(Det kan finnas fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

1. gör ont
2. ilar
3. molande
4. dundrande
5. stickande
6. febrig
7. sorg
8. illamående
9. nervös
10. ömmar
11. ihållande

KAPITEL 3

Att skriva referat

Uppgift 3: Anföringsverb (s. 23)

anse
mena, hävda, påstå
anta
förmoda, gissa
berätta
meddela, rapportera, upplysa
betona
poängtera, understryka
lova
intyga, garantera, försäkra

KAPITEL 4

Att utöka sitt ordförråd

Uppgift 3: Förklara följande idiom (s. 27)

1. ge någon gråa hår = göra någon mycket bekymrad
2. härklyveri = meningslöst exakt analys av något som är oväsentligt och banalt
3. det var på håret = det var mycket nära (om något som nästan inträffat)
4. lyfta sig själv i håret = överträffa sig själv
5. en hårsman från döden = ytterst nära att dö

KAPITEL 6

Sambandsord

Uppgift 3: Sluta röka (s. 35)

Lucktext

(Det kan finnas fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

1. däremot
2. För det första
3. För det andra
4. nämligen
5. beroende på
6. i likhet med
7. dessutom
8. vidare
9. exempelvis
10. Detta beror på
11. Följden blir
12. dessutom
13. Det är sant att
14. Detta beror på
15. å andra sidan
16. För att
17. Avslutningsvis
18. nämligen

Uppgift 4: Förkylning (s. 37)

Lucktext

(Det kan finnas fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

1. Först
2. nämligen
3. Eftersom
4. utan
5. exempelvis
6. Orsaken till
7. Jämfört med
8. Exempel på
9. på grund av (p.g.a.)
10. Ifall
11. men
12. Givetvis
13. som
14. så att
15. Dessutom
16. även om
17. Slutligen
18. Därför

KAPITEL 7

Recension

Uppgift 1: Julie dominerar scenen

Lucktext (s. 42)

(Det finns fler korrekta alternativ. Facit anger dock bara ett alternativ.)

1. absolut
2. utomordentligt
3. avsevärt
4. helt
5. enastående
6. oerhört
7. långt
8. fullkomligt
9. oerhört
10. betydligt
11. alltför
12. väsentligt
13. åtskilligt
14. mycket
15. väldigt
16. allt
17. betydligt
18. helt
19. alltför
20. makalöst

KAPITEL 8

Att skriva en platsansökan

Uppgift 5: Perspektivadjektiv

(s. 53)

2. petig
3. snål
4. självgod
5. hal
6. stel
7. dumdrstig
8. sällskapssjuk
9. mästrande
10. splittrad

KAPITEL 10

Att kommentera och tolka tabeller och diagram

Uppgift 2: Tabellredovisning (s. 63)

1. framgång	10. minskning
2. antalet	11. växer
3. ökat	12. tendens
4. 30	13. stigande
5. konstatera	14. minska
6. minskning	15. stabiliserats
7. utgörs	16. tabellen
8. ökat	17. framgång
9. jämfört	

KAPITEL 14

Språkövningar

Avstavningsövning (s. 82)

a)

<i>distrikt</i>	<i>öppethållande</i>	<i>IKEA</i>	<i>vacker</i>	<i>tillåta</i>
di-	öppet-	_____	vac-	till-
strikt	håll-	_____	ker alt.	låta
_____	ande	_____	vack-	_____
_____	_____	_____	er	_____

<i>leendet</i>	<i>mattvävt</i>	<i>dammoln</i>	<i>matttransport</i>
le-	matt-	damm-	mat-
endet	tvätt	moln	trans-
_____	_____	_____	port
_____	_____	_____	_____

<i>många</i>	<i>finskor</i>	<i>Sverige</i>	<i>läxförhör</i>
_____	finsk-	Sve-	läx-
_____	orna	rige	för-
_____	_____	_____	hör

<i>utvidgningen</i>	<i>guide</i>	<i>läxor</i>	<i>vårförälskelse</i>
ut-	_____	läx-	vår-
vidg-	_____	or	för-
ning-	_____	_____	älsk-
en	_____	_____	else

b)

Avstava följande ord efter:

regel 1: sammansatta ord

kulturhuvudstadsårsprogram
vaktmästarbiträdesutbildning
solrosfröolja

kultur-huvud-stads-års-program
vakt-mästar-biträdes-utbildning
sol-ros-frö-olja

c)

regel 2: ordledsprincipen

hänger sig åt	hän-ger sig åt
hänger	häng-er
någonstans	någon-stans
matchar	match-ar

d)

regel 3: en konsonant till nästa rad (där det går och så att det inte ger läsaren fel associationer)

infinitiv	in-fi-ni-tiv
urinvånarna	ur-in-vå-nar-na *urin-vånare (olämpligt)
analfabet	analfa-bet *anal-fabet (olämpligt)
äggulorna	ägg-gu-lor-na
enkonsonantregeln	en-kon-so-nant-re-geln

Fraser

Uppgift 2: Välj en lämplig verbfras till frågorna/påståendena.

(s. 85)

(flera svarsalternativ är rimliga).

1. Jag lägger benen på ryggen.
2. Man lagar tänderna.
3. Jag håller diet.
4. Man håller val.
5. Jadå, han håller måttet.
- 6a. Jag lämnar landet, jordelivet.
- 6b. Jag slår vin i glasen.
7. Man klipper (fixar) håret.
8. När man får barn.
9. lägga pussel
10. lägga patients
11. sätter näsan i vädret
12. slår huvudet på spiken
13. läser mellan raderna
14. läser kartan
15. håller händerna för ansiktet
16. sätter värde på god mat
17. slår näven i bordet
18. sätter barn till världen
19. Man skakar hand.
20. slår mynt av den
21. Han tar mutor.
22. Jag lägger ett gott ord för henne/honom.
23. Jag håller god min, håller masken.
24. tar tempen
25. Man måste hålla tungan rätt i mun.

Sammansättningar

Uppgift 1: Gör sammansättningar. (s. 87)

1. område med bostäder för studenter = studentbostadsområde
2. ett hus med fem våningar = ett femvåningshus
3. den som studerar filosofi = en filosofistuderande
4. skräck för tentamen = tentamensskräck
5. bekymmer med kärleken = kärleksbekymmer
6. smärtor i magen = mag-smärtor
7. (medicin) som lindrar smärta = smärtlindrande medicin
8. kapacitet för inläring = inlärningskapacitet
9. som presterar lite (lågt) = lågpresterande
10. signal på telefon = telefon-signal
11. plats att mötas på = mötes-plats
12. servering utomhus = ute-servering
13. flaska med rött vin = rödvinsflaska
14. i prisklassen 50 kronor = i femtikronorsklassen
15. meny med tre rätter = tre-rättersmeny
16. Janssons frestelse
17. korv från Falun = falukorv

18. kompott av rabarber = rabarberkompott
19. promenad i månens sken = månskenspromenad

Uppgift 2: Gör sammansättningar med containerord. (s. 88)

2. skogsglänta
3. klassrum
4. oljecistern
5. klädkammare
6. verktygslåda
7. rygsäck
8. resväska
9. sportbag
10. matkasse
11. bensindunk
12. lerkruka
13. vinkaraff
14. soppterrin
15. smyckeskrin
16. fågelholk
17. kaffemugg
18. glasögonfodral
19. munhåla
20. majonnästub
21. snusdosa
22. vattenmolekyl

Uppgift 3: Hitta verb till containerorden. (s. 89)

1. häller
2. sätter
3. stoppar
4. stoppar/lägger
5. sticker
6. sätter
7. petar sig

Idiom

Uppgift 1: Para ihop orden. (s. 90)

2. fot
3. backe
4. fyra
5. kvist
6. arm
7. gata
8. gavel
9. tid
10. höft
11. hår

Uppgift 2: Placera in idiom i meningar. (s. 90)

1. på bar backe
2. på grön kvist
3. på vid gavel
4. på egen hand
5. på stående fot
6. på utsatt tid
7. på öppen gata
8. på en höft
9. på ett hår
10. på alla fyra
11. på rak arm

Uttryck med ”slå”

Uppgift 1: Välj substantiv, sätt in dem och förklara uttrycken.

(s. 91)

2. huvuden
3. flugor
4. klackarna
5. huvudet
6. världen
7. bröstet/sitt bröst
8. dörrar
9. lock
10. bomb

Uppgift 2: Välj uttryck och sätt in i meningar. (s. 92)

1. slog lock för öronen
2. slå världen med häpnad/slå ner som en bomb
3. slå in öppna dörrar
4. slog näven i bordet
5. slår sig för bröstet/sitt bröst
6. slog ner som en bomb
7. slår våra kloka huvuden ihop
8. slår du två flugor i en smäll
9. slog du huvudet på spiken
10. slå klackarna i taket

Fler idiom

Uppgift 1: Välj idiom som passar i exemplen. (s. 93)

1. Från det ena till det andra
2. Inte det minsta
3. på ett eller annat sätt
4. med andra ord
5. i själva verket
6. i alla händelser
7. i och för sig

Välj rätt ord: finna eller hitta (s. 94)

1. funnit
2. hitta
3. finner
4. hittat
5. finna
6. hitta
7. finner
8. hittat ... hittat
9. finna
10. finner
11. hitta
12. fann
13. fann
14. hitta
15. finner

Välj rätt ord: söka eller leta, leta efter, förlora eller tappa

(s. 95)

1. letar efter
2. söker
3. söker
4. har sökt
5. förlorade
6. förlorat
7. tappade
8. förlorade
9. söka
10. tappade
11. förlorade/tappade
12. förlorar
13. tappat
14. sökte
15. förlorade
16. tappat
17. förlorat

Välj rätt ord: Klara ... färdiga ... gå!

(s. 96)

1. klar
2. färdig
3. färdiga
4. klar
5. färdig
6. färdig
7. klar
8. klar
9. klar
10. färdig
11. färdig
12. klar

13. klart
14. klar
15. färdig
16. Färdig
17. klar/färdig

Lucktext för avancerade: Brev från en pensionär (s. 97)

I facit ges ett svarsalternativ.

Många alternativa svar finns.

1. nästan
2. där
3. fotfäste
4. hand
5. överdrift
6. märkte
7. världen
8. återfå
9. närmaste/närmsta
10. ovanligheten
11. säker
12. vilket
13. isolerat
14. hängde
15. dörmattan
16. respekt
17. Svensk
18. skaka
19. hända
20. brister
21. sett
22. lägre
23. utslagna
24. kritiserades
25. fel
26. utopi
27. riktig
28. folk
29. misslyckades
30. nästan
31. friare
32. metoder
33. lever
34. ungdomar
35. ihjäl
36. råare
37. lilla
38. uttrycka
39. funderar
40. faktorer
41. samhället
42. begrepp
43. enskilda
44. förhållandena
45. förverkligas